

— **Razpis.** Udruženje Jugslovenskega Učiteljskega razpisuje natečaj za sledeča dva referata: 1. Desetletno prosvetno delo v naši državi in 2. Reforma šolskega nadzorstva. Prva tema naj obsega največ pet pisanih pol, a druga tri pole. — Prvi najboljši referat bo nagrajen s 500 Din, a drugi s 300 Din — dva naslednja referata, važna po vsebini, bo sta nagrajena z običajnim honorarjem za članke v »Narodni Prosveti«. — Referati morajo biti najkasneje 15. decembra v rokah izvršnega odbora UJU v Beogradu.

— **Nad 6000 ročnih zemljevidov** je letos že razpečal U. D. v Mariboru iz svoje založbe in tako izdatno olajšal pouk v domoznastvu in zemljepisju. V založbi ima ročne zemljevide sledečih kulturnih skupin: Pohorje-Kozjak, Slovenske gorice-Ptujsko polje, Prekmurje-Medjimurje, Celjska kotlina-Posavje in Slov. ozemlje. Razpošilja pa tudi ročni zemljevid Kamniške planine. Pri direktnih naročilih da 25% popusta za revne učence. Naroči lahko posamezen učenec za cel razred.

— **Učiteljski dom v Mariboru** se resno bavi z mislijo, da z nakupom primernega poslopja že v prihodnjem šolskem letu udeležuje svoj smoter. Zato prosi vsa sreska učiteljska društva, šolska upraviteljsva in posamezne v mariborski oblasti, da mu nakažejo članarino a 20 Din za tekoče leto. Pišite po položnice, ako so vam pošle!

— **Občni zbor društva »Zoo«.** Društvo »Zoo«, ki se je ustanovilo pred dobrim letom in ki mu je namen pripraviti in vzdrževati živalski vrt v Ljubljani po vzoru nekaterih drugih modernih mest, je imelo svoj občni zbor v soboto, dne 6. oktobra ob pol 9. zvečer v Prešernovi sobi restavracije »Slova«. Otvoril ga je predsednik, dekan medic. fakultete g. dr. Alfr. Šerko, ki je takoj brez vseh formalnosti prešel na dnevni red. Društvena pravila so se izpremenila v toliko, da se je društveni odbor razširil od 6 na 12 članov. V pravila se je tudi vneslo, da obstojajo poleg rednih članov še ustanovniki in dobrotniki. Ustanovniki so oni člani, ki plačajo 1000 Din enkrat za vselej, dobrotniki plačujejo 100 Din letno in redni člani pa 20 Din. Poročila vseh društvenih funkcionarjev so bila točna in izčrpna, vsi računi in poslovne knjige v najlepšem redu, zato je bil pri volitvah izvoljen stari odbor s predsednikom dr. Alfr. Šerkom. Kot stari odborniki so bili ponovno izvoljeni inšpektor dr. St. Beuk, dr. Ponebšek, vet. sv. v pok. Turk, dr. Bulovec, notar Hafner in univ. docent dr. Kenk; a kot novi odborniki pa: strok. učitelj A. Fakin, pošt. v. kontr. Vrtovec, žel. ofic. Egger, prof. dr. M. Šerko, stud. med. A. Šerko in VI. Kapus. Preglednika računov sta pa Herfort in Kozine. Dosedanje društveno premoženje sestoji iz živega in mrtvega inventarja. Živ inventar obsega: 1 gamsa, 2 ježa in 2 morska prašička, 21 ptic ujed, 81 malih ptic, 19 kač, 7 drugih plazilcev in 3 vodne ptice. Za prehrano teh živali se porabi dnevno 3 kg konjskega mesa za ptice ujede. Za druge ptice se pa porabi ½ kg kuhanega konjskega mesa, dve pergišči mravljinčnih jajec, dva korenja, pest koruzne moke in do 100 (črvov) ličink moka, nekaj prosa, konoplje, ogrščice, salnatnega semena, smrečnega semena, salate i. dr. Ježa dobota polže, meso in kruh, morska prašička seno, korenje in oves, gams seno in oves, strupene kače miši, nestrupene pa žabe in martinčke; a martinčki in žabe pa deževnike in kobilice itd. Tako stane prehrana vseh živali okrog 80 Din dnevno, torej letno skoro 30.000 Din. Mrtvi inventar društva obsega: 10 velikih kletk za ptice ujede po 1 m³, 54 malih kletk za manjše ptice, pet akvarijev po 100 l in 1 akvarij po 300 l za ribe, 4 terarije za strupene in nestrupene kače ter druge plazilce in 3 železne kletke za bele miši. Društvo je nujno pristljeno povečati mrtvi inventar, zato si je naročilo še naslednje predmete: 15 novih akvarijev s podstavki in 2 večja akvarija za velike ribe, 3 večje in 3 manjše terarije, 50 manjših in 15 večjih kletk, 20 žičnih kletk za razne manjše sesalce (jazbec, kuna, vidra itd.) in potrebno množino mreže v svrhu ograditve prostorov za velike sesalce (jelen, volk, medved, divji prašič itd.). Vse te stvari morajo biti gotove do spomladi, da lahko prihodnja razstava bo zavzemala cel velesojmski paviljon in znaša proračun za to razstavo ca 80.000 Din. Po tej razstavi društvo ne namerava več prirejati novih razstav, temveč pride takoj k definitivnemu osnovanju stalnega zoološkega vrta v Ljubljani. V ta namen ima pri mestni občini že baje rezerviran prostor v Tivoliju med tenisigrščem Atene in tivolskim ribnikom. Tu namerava društvo postaviti svoje paviljone, kjer bodo stalno živele oskrbovane živali. Začasno pa namerava društvo prezimiti živali v vrtnem paviljonu v Souvanovem vrtu na Muzejskem trgu. Iz tega poročila se jasno zrcalijo prvi obrisi stalnega »Zoo«, od katerega bo imela izmed vsega občinstva udelež se mladina največ dobička. Zato smo mi učitelji dolžni po svojih močeh podpirati to društvo posebno na ta način, da ljudstvo zainteresiramo za to društvo in da društvu nabiramo nove člane.

Ant. Fakin.

Oblike kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

— Ali ste že naročili »Ročni katalog« za šolsko leto 1928/29, ki vsebuje vse najnovnejše odredbe in navodila in stane le 16 Din. — Požurite se z naročili, dokler traja zalog. — O sreči može govoriti svaka domačica, što joj se pruža prilika, da rublje pere sa Radionom. Rublje se ostavi preko noći u vodi, a drugi dan može se za vrijeme pravljanja ručka za ½ sata kuhajući u Radionu oprati, da je bijelo kao snijeg.

Moderna medicina se izogiblje zdravljenju. Tembolj pa upošteva pravilno prehrano. Odlični zdravniki priporočajo zato redno uživanje ZIKE. Zika je na poseben način izdelana kava iz rži. Učinkuje ugodno na živčevje in prebavila. Zato bi jo morali vsi nervozni, slabokrvni, posebno pa otroci uživati vsak dan.

Osebnе zadeve.

i **Premešeni so:** Marija Urbančič iz Št. Petra pri Novem mestu v Gaberje pri Novem mestu; Gizela Gregorič iz Strug v Gaberje; Irena Jan iz Št. Vidja nad Ljubljano v Moste; Vladimir Berec iz Mirne v Loški potok; Marija Kovič iz Tržiča v Podblico; Franc in Lea Bizjan iz Mokronoga v Tržiče; Katarina Blejec iz Podblice v Št. Vid nad Cerknico; Mara Saneč-Bunc iz Studenca v Mirno. — Vzporednice so dovoljene osnovnim šolam na Bizeljskem in v Veliki dolini.

Razpisi služb.

— **Namestitev tretje voditeljice pri poštujočih kmetijsko-gospodinskih tečajih.** Občastni odbor mariborske oblasti razpisuje službo kmetijsko-gospodinske učiteljice za potovalne kmetijske-gospodinske tečaje po deželi. Prosilke morajo dokazati, da so izpolnile splošne in posebne predpogoje za sprejem v oblastno službo, predpisane v §§ 4. in 7. uredbi glede službene pragmatike za nameščence mariborskega oblastnega odbora z dne 21. julija 1927, »Uradni list« z dne 17. septembra 1927, št. 406/26 in da je na seminarju kake gospodinske šole položila izpit iz gospodinjstva. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s predpisanimi in zadostno kolkovanimi prilogami je predložiti tekom 4 tednov po razglasitvi tega razpisa oblastnemu odboru mariborske oblasti v Mariboru.

NOTE

za petje, klavir, violino i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo zadošča dopisnica. (Gg. učitelj poseben popust.)

dobavlja po najnižji ceni „MATIČNA KNJIGARNA“ LJUBLJANA

Obrambni vestnik.

— **ob Človek z dvojnimi poslanstvom.** »Ponedeljek« št. 39. je prinesel pod zgorajjim naslovom odgovor g. akad. slikarja M. Maleša na »pamflet T. Se.«, ki je pozval vse učitelje, da se pridružijo razstavi »Četrte generacije«. Ne bom razpravljal na tem mestu o kritiki g. T. Seliškarija, ne odgovoru g. akad. slikarja na to, ker so o tem poklicani že drugi. Sicer pa obešena kranjska klobasa z ovito slov. trikoloro na omenjeni razstavi, pove mnogo in je lep komentar kritiki tega gošpoda. Odgovor g. M. M. me je spravil do par besed, ki sem jih hotel napisati v »Jutru«, »Slov. Narodu« ali »Ponedeljku«. A na svoje začudenje, sem dobil povsodi v odgovor: »Nimamo interesa braniti učiteljsva. Pišite tja, kamor spadate!« Torej ravno oni listi, ki hočejo biti nekaki vodniki slov. inteligence in imajo toliko besed o učiteljsvu v svojih računih — ti odklanjajo obrambo blatenega učiteljsva. Ne vem, ali je to v zahvalo, ker je ravno učiteljsvo tako veren steber teh časnikov? Sprejmemo to, kot nov dokaz k trditvi »Učit. Tovarisa« o političnem izrabljanju učiteljsva. Zato sem se namenil, da pošljem isti članek v naš stanovski list, kjer pa naj bo vedno prvi interes obrambe napadenega tovarisa.

Ne bi se dotaknil te polemike, pa ker je g. M. M. v znanem odgovoru imenoval kot amaterje med ilustratorji tudi tov. I. Erbežnika in druge tovarise, sem se smatral dolžnim, da i jaz izpregovorim o tem par besed. V svojem odgovoru pravi g. M. M., da je nivo naših mladinskih listov (»Zvonček«, »Angelček«...) fatalno nizek, kar tudi jaz povdarjam. A zakaj? G. M. M. misli pri tem gotovo na slike teh listov, ki so večinoma delo gg. umetnikov, učiteljev-amaterjev in ljudi z »dvojnimi poslanstvom«. (G. tov. T. S. je g. M. M. v 9. številki »Učit. Tovarisa« prav jasno razložil pomen teh besed s točnim utemeljevanjem, kar pa se g. M. M. v »Poslanem« v »Jutru« ni posrečilo izpodbiti omenjene utemeljitve tov. T. S.).

Spomnim naj pri tej priliki g. M. Maleša le na slučaj »Zvončka« — torej lista, ki ga izdaja učiteljsvo — ko je leta nosil kot naslovno stran ravno njegovo delo. In koliko časa? Celi dve (2) številki sta nosili — bilo je to pred 3 leti — to »umetniško otroku dopadljivo delo«. Na splošno zahtevo čita joče mladine in učiteljsva, je moral »Zvonček« prinesiti zopet staro opremo, delo tov. Erbežnika, torej ravno onega, ki ga omenja g. članek na svoji listi slikarjev amaterjev.

Elementarni razred

se naroča pri avtorju tovarišu ZMAGO BREGANTU BLANCA PRI SEVNICI CENA 36 DINARJEV

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3 Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarja — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Slov. mladina je odklonila delo g. M. Maleša, kar je treba ob tej priliki povdariti in vpo-klicati v spomin g. M. Maleša. Tudi g. urednik lista E. Gangl bi vedel o tem mnogo pokazati in povedati iz zanimive otroške korespondence. — Kakor je izjava Slov. umet. društva v Ljubljani v »Jutru« ocenila dosti točno objektivnost in kolegijsalnost g. M. Maleša napram slov. umetnikom in se je omenjeno društvo smatralo dolžnim oprati napadene v tujini priznane slov. umetnike, tako upajmo, da bo tudi s strani učiteljsva sedaj g. M. Malešu jasno, kje stoji pri nas njegova nedovršena umetnost.

Marjan Tratar.

Mladinska Matica.

1. Reklamacije.

Nujno in ponovno prosimo vse poverjenike, da nam svoje morebitne reklamacije glede ekspedicije knjig koncem pretečenega šolskega leta predložijo najpozneje do konca t. m. Na pozneje došle pritožbe se odbor ne bo mogel več ozirati.

Ta poziv se seveda ne tiče onih tovarišev (ic), ki so že poslali svoje pritožbe po sličnem razglasu v 8. številki »Učiteljskega Tovarisa« od 27. septembra t. l. »Mladinska Matica« odklanja vsako odgovornost, če bi bila kaka šola oškodovana radi opustitve tozadevne reklamacije.

Radi pravilnega tolmačenja tega poziva povdarjamo še posebe, da naj reklamirajo ponovno vsi, ki so morebiti to že storili v mesecih juliju in avgustu, a brezuspešno. Vsi prizadeti poverjeniki (ce) naj nam oprostite, če smo primorani letos na tak način izrabljati njihovo potrpežljivost. V bodoče bomo poskrbeli, da jim ne damo več povoda za pritoževanje.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vsrjšo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— **KAMNIŠKO UČIT. DRUŠTVO** ima 27. oktobra ob 10. uri občni zbor v Kamniku s sedečim dnevnim redom: 1. Nada-ljevanje predavanja o spisju v učlovni šoli — poroča g. sreski ref. Lukežič. 2. Poročila delegatov. 3. Stanovske zadeve. 4. Otvoritev občnega zbora z običajnim dnevnim redom. 5. Slučajnosti.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POL. SREZ LJUTOMER-GORNJA RADGONA** zboruje v soboto, dne 27. oktobra 1928 pri Kapeli z začetkom ob 10. uri. — **Odbor.**

— **LOGAŠKO UČIT. DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 20. t. m. v Dolenjem Logatcu ob 10. uri zjutraj v šoli. Dnevni red običajen.

Učiteljski pravnik.

— § Stanarina po čl. 35. v zvezi s čl. 39. urad. zakona z dne 31. julija 1923. Po čl. 28. cit. zakona je stanarina, ki jo določa čl. 35. sestavni del prejemkov aktivnih državnih uslužbencev. Višino tega dela prejemkov urejujejo čl. 37., 38. in 39. urad. zakona. Slednje cit. čl. (39.) odreja, da ima državni uslužbenec, ki ima stanovanje od državnega ali samoupravnega telesa, pravico do stanarine le v toliko, kolikor presega stanarina po čl. 35. urad. zakona vrednost stanovanja, ustanovljeno (ocenjeno) po krajevnih razmerah. Ministrstvo financ je odredilo z D. R. br. 81.433 z dne 20. VIII. 1924, da se morajo z ozirom na čl. 39. urediti službeni prejemki državnih uslužbencev s 1. majem 1924. Ministrstvo prosvete je z odlokom O. N. br. 39.947 z dne 20. IX. 1924 odločilo, da morajo oceniti vrednost učiteljskih stalnih stanovanj v smislu čl. 39. urad. zakona 3-članske komisije. Člani komisije naj bodo csebe iz kraja, v katerem se nahaja naturalno učiteljsko stanovanje.

Minister pravde je izdal glede nat. stanovanj in ocenitev teh z ozirom na čl. 39. urad. zakona Uredbo št. 36.360 z dne 8.

sije na nočnem nebu in tako tvori celoto.

Slična celota se vidi pri 7 prednostih, katere ima

Schicht
Terpentin-
Milo s svojimi prednostmi

VI. 1927, ki je stopila v veljavo dne 17. VI. 1927. (Glej »Uradni list« št. 286/67 z dne 21. VI. 1927). Čl. 5. te uredbe določa, katere okoliščine je upoštevati pri ugotavljanju vrednosti stanovanja, ki bi se moralo plačevati glede na krajevne razmere. Glasom čl. 6. se ugotavlja vrednost stanovanja na podstavi skupnega mnenja, ki ga oddata starešina urada (sreski nadzornik-poglar) in finančni uradnik. Odločbo o vrednosti stanovanja, ki je izvršna, izda pristojni minister ali njegov pooblaščen organ. Naturalna stanovanja se cenijo vsako 5. leto — po potrebi tudi prej. Če je vrednost stanovanja večja od stanarine (po čl. 35.), ne prejema učitelj stanarine, pa tudi ne plačuje odškodnine za večjo vrednost stanovanja (čl. 3. Uredbe).

Iz gori obrazloženega je razvidno, da se odteguje vrednost naturalnega stanovanja od stanarine od dne 1. V. 1924 dalje, in sicer v mesečnih obrokih. Komur se je pričelo odtegovati najemnino šele letos in to v običajnih obrokih, naj zaprosi pristojno nakazujočo oblast (v. ž.) za znižanje zneska odtegljajev, fako da se poravna zadeva v enem ali več letih.

Nove knjige.

— **Pravkar so izšle pesmarice »Nagelj« III. zvezek.** Priredil C. Pregelj. Založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena izvodu 26 Din.

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

Šivilja, mnogo let zaposlena v prvovrstnih dunajskih modnih salonih, prevzame vsa dela ali izdelovanje kostumov, plaščev, oblek, za primerno ceno. Jamči za najfinejšo izvršitev po najnovejših modelih. — Eliza-beta Reich, Maribor, Smetanova ul. 34/III.

Risalno orodje kupite najboljšje in ceno pri Fr. P. Zajec optik, Ljubljana, Stari trg 9.

Tovarišem, ki imajo kmet. nad. tečaje tople pripravimo bogato ilustrirano knjigo prof. Ritig: Poljoprivreda. Knjiga jako lepo obdela v kratkem vse panoge kmetijstva in ima tudi vprašanja z odgovori. Naroča se pri Kmet. tiskovni zadrugi v Ljubljani. Cena ji je 32 Din.

Baržun in cvila

v vseh modnih barvah

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA